

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**“UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

**«GRAND KONDOR PRINT»
TOSHKENT – 2026**

UDK: 219.246:69.28:34

KBK: 122.215.148

T 097

DOI: <https://zenodo.org/records/20696033>

“Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari, (23-may 2026-yil). [To’plam]: – Toshkent: “GRAND KONDOR PRINT”, 2026 y., 1009 b.

Ushbu to’plamga 2026-yil 22-23-may kunlari Guliston davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” hamda “Maktabgacha ta’lim” kafedralarida “Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman qatnashchilarining ma’ruza materiallari kiritilgan. Ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plamida respublika oliy ta’lim muassasalarining professor-o’qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, magistrlar, doktorantlar, talabalarning ilmiy maqolalari o’rin olgan.

Taqrizchilar:

B.Abdullayeva – pedagogika fanlari doktori, professor

S.I.Qulmamatov – pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Mas’ul muharrir:

N.T.Misirova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.

M.Dj.Toshmatova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.

M.Berdiyeva – “Maktabgacha ta’lim” kafedrasi mudiri, p.f.f.d.(PhD), dotsent v.b.

D.A.Utanbayeva – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dosent v.b.

Tashkilotchilar:

D.M.Elmuratova – “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” kafedrasi mudiri, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), professor v.b.

A.A.Bolibekov – “Maktabgacha ta’lim” kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi.

Tahrir hay’ati:

A.Nizamov, X.Umarov, M.Toshmatova, M.Eshonqulova, M.Bayzakova, G.Umarova, D.Nosirova, G.Yusufaliyeva, K.Eshonqulova, D.Kurbanova, J.Ro’zimatov, G.Niyozova, N.Sulaymanova, G.Shoymatova, B.Xolyigitova, J.Sheranova, G.Xolmatova, Sh.Jabbarova, U.Bakirova.

Mas’ullar:

N.Abduraxmonova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), katta oq’ituvchi

M.Raimqulova – “Maktabgacha ta’lim” kafedrasi o’qituvchisi

To’plamda nashr etilgan maqola va tezislardagi ma’lumotlarning haqqoniyligiga mualliflar mas’uldirlar.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimidagi islohotlar va zamonaviy talablarning oshishi, ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuv va texnologiyalarni joriy etishni taqozo etmoqda. Ta'lim jarayoniga tatbiq etilayotgan innovatiya usullari samarasi bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligi xarakteri va uning rivojlanganligi darajasiga bevosita bog'liq.

Mamlakatimizda ta'lim tizimini isloh qilish, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash borasida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash borasida keng ko'lamli tadbirlar amalga oshirilmoqda. Uzluksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlarida ta'lim samaradorligini oshirish, yuqori pedagogik mahoratga ega kadrlar tayyorlash orqali sifatli ta'lim berish imkoniyatlarini kengaytirish bugungi kunning ustuvor vazifalaridan biridir. Bu borada ta'lim sohasida faoliyat yurituvchi pedagoglarning amaliyotdagi ko'nikmalarini mustahkamlash va ilmiy izlanuvchanlikni rivojlantirishga qaratilgan texnologiyalarni takomillashtirish hamda innovatsion faoliyatning turli darajalarini talab darajasida egallashlari uchun xorijiy tajribalarga asoslangan ta'lim muhitini, pedagogik sharoitlar va didaktik imkoniyatlarni ta'minlash o'ziga xos ahamiyat kasb etadi.

Kadrlar salohiyati jamiyatning iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy barqarorligini ta'minlovchi asosiy omillardan biridir. Malakali, bilimli va yuksak ma'naviyatli kadrlar jamiyatda innovatsion rivojlanishni ta'minlaydi, ijtimoiy muammolarni hal etishda muhim rol o'ynaydi hamda davlat boshqaruvi tizimining samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, kadrlar salohiyatining yetarli darajada rivojlanmaganligi ijtimoiy tengsizlik, ishsizlik, boshqaruvdagi samarasizlik kabi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bu esa jamiyat barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Jamiyat barqarorligini ta'minlashda kadrlar salohiyatini yuksaltirish masalasi faqat iqtisodiy yoki tashkiliy muammo bo'lib qolmay, balki chuqur ijtimoiy-falsafiy mazmun kasb etadi. Chunki bu jarayon insonning bilim, tafakkur, qadriyatlar va ma'naviy dunyosining rivojlanishi bilan chambarchas bog'liqdir. Kadrlar tayyorlash tizimida zamonaviy yondashuvlarni joriy etish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalash muhim vazifalardan hisoblanadi.

Shuningdek, kadrlar salohiyatini yuksaltirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish, ilm-fan va ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish, uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirish muhim o'rin tutadi. Bu esa nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki jamiyatda ijtimoiy adolat, barqarorlik va farovonlikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Guliston davlat pedagogika institutida o'tkazilayotgan "Uzluksiz ta'lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman mazkur yo'nalishda olib borilayotgan ilmiy izlanishlarni muhokama qilish, mavjud muammolarni aniqlash va ularning yechimlarini ishlab chiqish uchun muhim ilmiy maydon hisoblanadi. Ushbu anjuman doirasida kadrlar salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlari, inson kapitalini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, ta'lim tizimini

takomillashtirish, zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini joriy etish kabi masalalar keng qamrovda tahlil etiladi.

Mazkur anjuman materiallari uzluksiz ta'lim tizimida malakali kadrlar tayyorlashning dolzarb muammolarini chuqur o'rganish, amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Shu jihatdan, mazkur ilmiy-amaliy anjuman mamlakatimizda malakali kadrlar tayyorlash, zamonaviy yondashuvlar va xorijiy tajribalar asosida ularning kasbiy kompetentligini rivojlantirish yo'lida muhim ahamiyat kasb etadi.

Guliston davlat pedagogika instituti
rektori J.X.KARSHIBAYEV

davomida amaliy ehtiyojlar — yer o'lchash, me'morchilik va astronomiya talablari asosida shakllangan bo'lib, bugungi kunda boshlang'ich ta'limning uzviy qismiga aylangan. Boshlang'ich sinf yoshidagi bolalarda (7-11 yosh) mavhum fikrlash hali to'liq shakllanmagan davrda, geometrik shakllarni vizual va taktil (teginish) orqali o'rganish hal qiluvchi ahamiyatga ega. Tadqiqotning dolzarbligi shundaki, an'anaviy ta'limda ko'pincha tekislikdagi shakllarga (2D) haddan tashqari ko'p e'tibor berilib, fazoviy jismlar (3D) chetda qolib ketadi. Vaholanki, insonni qurshab turgan olam uch o'lchamlidir va o'quvchilarda fazoviy tafakkurni erta yoshdan shakllantirish ularning mantiqiy hamda konstruktiv qobiliyatlarini oshirishning asosi hisoblanadi.

Konstruktivistik yondashuvga ko'ra, o'quvchi tayyor qoidani yozib olmaydi, balki muammoli vaziyatlar (masalan, tekis yoyilmadan kub yasash) orqali shaklning xossalarini o'zi kashf qiladi. Tadqiqot asosida ishlab chiqilgan geometrik ta'lim dinamikasi sensorli tanishuv, identifikatsiya, analitik tahlil va sintetik yondashuv (yoyilmalar va proyeksiyalar bilan ishlash) bosqichlarini o'z ichiga oladi. Xulosa o'rnida ta'kidlash lozimki, zamonaviy metodika an'anaviy va innovatsion usullarni uyg'unlashtirgan holda, nafaqat geometrik bilimlar, balki mantiqiy fikrlash va ijodiy salohiyatni rivojlantirishga qaratilgan. Kelajakda darsliklarni interaktiv topshiriqlar va QR-kodlar orqali kiriladigan 3D simulyatsiyalar bilan boyitish ta'lim samaradorligini ta'minlovchi asosiy omil bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Piaje, J. (1967). *Bolaning fazoviy tasavvuri*. (Psixologik tadqiqotlar to'plami).
2. Pyshkalo, A. M. (1973). *Metodika obucheniya geometrii v nachal'nyx klassax*. Moskva: Prosveshenie.
3. Axmedov, M. (2020). *Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi*. Toshkent.
4. Montessori, M. (2014). *Bolaning o'z-o'zini tarbiyalashi*. (O'quv qo'llanma).
5. Sharygina, I. F. (2018). *Geometriya dlya doshkolnikov i mladshix shkolnikov*. Moskva.
6. Galperin, P. Ya. (1985). *Metodi obucheniya i umstvennoe razvitie rebenka*. MGU nashriyoti.

BOSHLANG'ICH SINFLARDA "TABIATSHUNOSLIK" DARSLARINI TASHKIL ETISHDA SAMARALI METODLAR

Elmuratova Dilrabo Muhammadovna

Guliston davlat pedagogika instituti Boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrasini mudiri, p.f.f.d (PhD) professor v.b.

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilariga tabiatshunoslik fanidan samarali ta'lim berishning metodik jihatlari atroflicha tahlil qilinadi. Tabiatshunoslik fanining o'quvchilar dunyoqarashini shakllantirishdagi ahamiyati, darslarni qiziqarli va esda qolarli tashkil etish usullari yoritilgan. Maqola boshlang'ich sinf o'qituvchilari, metodistlar va pedagogika oliy o'quv yurtlari talabalari uchun qimmatli metodik tavsiyalar hamda ilg'or tajribalarni o'z ichiga oladi. Shuningdek,

maqolada boshlang'ich sinfda tabiatshunoslikni o'qitishda innovatsion texnologiyalar va ilg'or metodlarni qo'llash bo'yicha tavsiyalar beradi.

Kalit so'zlar: tabiatshunoslik, samarali metodlar, innovatsion texnologiyalar, ekskursiya, tajriba, interaktiv o'yinlar, o'quvchi, o'qituvchi o'simliklar, hayvonot dunyosi.

Аннотация: В данной статье представлен всесторонний анализ методологических аспектов эффективного преподавания естественных наук учащимся начальной школы. Подчеркивается важность естественных наук в формировании мировоззрения учащихся, а также методы организации уроков в интересной и запоминающейся форме. Статья содержит ценные методические рекомендации и лучшие практики для учителей начальной школы, методистов и студентов педагогических вузов. В статье также приводятся рекомендации по использованию инновационных технологий и передовых методов в преподавании естественных наук в начальной школе.

Ключевые слова: естественные науки, эффективные методы, инновационные технологии, экскурсия, эксперимент, интерактивные игры, ученик, учитель, растения, животный мир.

Abstract: This article provides a comprehensive analysis of the methodological aspects of effective teaching of natural science to primary school students. The importance of natural science in shaping the worldview of students, methods for organizing lessons in an interesting and memorable way are highlighted. The article contains valuable methodological recommendations and best practices for primary school teachers, methodologists and students of pedagogical universities. The article also provides recommendations on the use of innovative technologies and advanced methods in teaching natural science in primary school.

Keywords: natural science, effective methods, innovative technologies, excursion, experiment, interactive games, student, teacher, plants, animal world.

Tabiat odamning paydo bo'lgunicha ham odam ishtiroki bilan mavjud borliq hisoblanadi mikro makro mega dunyolar jonsiz va jonli narsalar bor tormanada tabiat fanlari o'rganadigan obyekt tabiat odamga jamiyatga bog'liq bo'lmagan qonuniyatga buvisinadi odam tabiatning bir qismi bo'lib hisoblanadi odam tabiat qonunlarni o'zgartira olmaydi faqat qonunlardan foydalanib tabiat elementlarni qismlarini o'zlashtirishi mumkin tabiat tushunchasi insoniyat jamiyati yashashi tabiiy sharoitlarning majmui sifatida ham qaraladi.

Zamonaviy ta'lim jarayoni ilg'or pedagogik yondashuv va innovatsion texnologiyalarsiz tasavvur etib bo'lmaydi. Ayniqsa, boshlang'ich sinfda tabiatshunoslik fanini o'qitishda bu texnologiyalar o'quvchilarning qiziqishini oshirish, ularni faol fikrlashga undash va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Maqsad – o'quvchilarda atrof-muhitga bo'lgan ongli munosabat, ekologik madaniyat va ilmiy dunyoqarashni shakllantirishdir. Tabiatshunoslik fani o'quvchilarga dunyo atrofidagi tabiiy jarayonlar va hodisalarni tushunishga yordam beradigan, ularning ekologik tafakkurini rivojlantiradigan fan hisoblanadi. Bugungi kunda, ilm-fan va texnologiyaning jadal rivojlanishi, tabiatshunoslik fanini o'qitish metodlarini qayta

ko'rib chiqishni talab etadi. Ushbu maqolada boshlang'ich sinfda tabiatshunoslik fanini o'qitishda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan dars mashg'ulotlarida foydalanish metodikasining ahamiyati va samarali metodlarni qo'llash masalalari ko'rib chiqiladi.

Tabiat atamasi keng ma'nada fizik material olamni bildiradi kundalik turmushda tabiat so'zi ostida odam ta'siri ostida ko'p bo'lmagan atrof-muhit va undagi qayoq nazarda tutiladi birinchi holda tabiatni umuman fan deb olsak ikkinchi holda bo'lsa tabiatshunoslik fani o'rganadi.

Tabiat bu odamlarni qurshab olgan atrof-muhit ya'ni yoshil olam hisoblanadi. Odamning hayotda tabiatning biosferaning uyg'un sharoitiga bog'liq bo'lib hisoblanadi bu sharoit salbiy tomonga o'zgartirilsa odamning normal yashashga ham tulga tushishi mumkin shu sababli ham bir qancha ekologik muammolar paydo bo'ladi ilmiy texnik yutuqlaridan noto'g'ri haydalanish biosferaning buzilishiga olib keladi va atrof muhitga ham tabiatga zarar etadi bundan bir qancha ekologik muammolar kelib chiqadi.

Shu sababli ham boshlang'ich sinf o'quvchilarga atrof-muhitni himoya qilishni umuman asrashni va tabiiy boyliklardan oqilona darajada foydalanishni o'rgatish lozim hisoblanadi. Asosan boshlang'ich sinflarda shunoslik darslarining asosiy maqsadi o'quvchilarni tabiatni kuzatishga o'rgatish ulardan mehnat ko'nikmalarini va tabiatda ongli munosabatini shakllantirishda iborat bo'ladi ana shu muhim tala talablarini bajarish avbob tabiati haqidaki tasavvur va tushunchalarni shakllantirishda boshlanadi.

Maktab dasturi talablari asosida darslar samaradorligini oshirish avvalo o'quvchilarning mustaqil kuzatishlarini to'g'ri tashkil qilishdir o'quvchilarda u yoki bu tushunchani shakllantirishda narsalar to'g'risida aniq tasavvurlar hosil qilish organizgan materialni atrof-muhit bilan bog'lash hissiy idrok muhim ahamiyatga ega ya'ni tabiatshunoslik fanlarni o'rganish jarayonida olgan bilimlarni asosda real borliq bilan ongli ravishda munosabat o'rnatishlari shuning uchun fanga qiziqtirishning turli yo'llarini qo'llash o'quvchi holatlari vositalarida olaman real tabiatni umumlashtirish bir briga bog'lab tushuntirish lozim. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tabiatshunoslikdan o'rgatilgan narsalarni real hayotda qo'llab bilishlarni va va amaliyotda o'sha o'rgangan narsalarni o'rgangan narsalarni qo'llab bilishidan iborat hisoblanadi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilari real hayotdan olingan misollar va faoliyatlar orqali o'rganishga moyil.

Shu sababli, darslar:

Faoliyatga yo'naltirilgan;

Tajribaviy;

Interaktiv va vizual tarzda o'tkazilishi zarur.

Innovatsion texnologiyalar yordamida:

Darsni jonlantirish;

Mavzuni real hayotga bog'lash;

Mustaqil fikrlashni rivojlantirish;

Har bir o'quvchining faolligini ta'minlash mumkin.

Boshlang'ich sinf o'quvchilari vizual va amaliy faoliyat orqali tezroq o'rganadilar. Innovatsion texnologiyalar (video, animatsiya, simulyatsiyalar) ularning tabiiy bilishga bo'lgan qiziqishini jonlantiradi. Tabiatshunoslik abstrakt emas, balki hayotiy va kuzatiladigan fan bo'lgani uchun uni faqat kitob asosida emas, balki interaktiv vositalar orqali o'rgatish zarur.

Masalan, virtual ekskursiyalar, eksperiment simulyatorlari, QR-kodli tajribalar shular jumlasidandir. Innovatsion yondashuvlar (loyihaviy metod, muammoli o'qitish) orqali o'quvchi passiv eshituvchi emas, balki faol tadqiqotchi sifatida shakllanadi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun o'yin muhim motivatsiya manbai hisoblanadi.

Innovatsion o'yin texnologiyalari (gamifikatsiya, krossvord, viktorina, interaktiv testlar) darsni yanada jozibador qiladi. Tabiatshunoslik ko'plab fanlar bilan (matematika, texnologiya, axborot texnologiyalari) bog'liq. Innovatsion texnologiyalar bu integratsiyani osonlashtiradi, masalan: IT bilan bog'langan loyihalar, STEAM yondashuvi.

Innovatsion ta'lim texnologiyalari turlari. Boshlang'ich sinflarda qo'llanishi mumkin bo'lgan asosiy innovatsion texnologiyalar quyidagilardan iborat:

a) Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) Multimedia taqdimotlari, interaktiv slaydlar, animatsiyalar mavzuni vizual tarzda tushuntirishda juda samarali. Virtual laboratoriyalar orqali oddiy tajribalarni onlayn bajarish imkoniyati yaratiladi. Veb-resurslar (masalan: YouTube videodarslari, interaktiv o'yinlar) mavzuni mustahkamlashga xizmat qiladi.

b) Loyihaviy o'qitish texnologiyasi O'quvchilar kichik guruhlarda tabiatga oid miniloyihalar tayyorlaydi (masalan: "Mening bog'im", "Tabiatda kuz fasli"). Bu ularni izlanishga, jamoada ishlashga, ijodiy yondashishga o'rgatadi.

c) Problema asosida o'qitish "Qanday qilib suvni tejash mumkin?", "Tabiat ifloslanishining oqibatlari qanday?" kabi savollar asosida muammo qo'yiladi va o'quvchilar uni hal qilish uchun fikr yuritadilar.

d) O'yin texnologiyasi Interaktiv o'yinlar (jumladan, "Krossvord", "Kim chaqqon?", "Top va ayt"), gamifikatsiya elementlari bolalarni darsga jalb etadi va rag'batlantiradi.

e) Klasterlar va aqliy hujum texnologiyasi Yangi mavzuni o'rganishda o'quvchilar mustaqil fikrlarni xaritada (klaster) joylashtiradi yoki guruhda erkin fikrlash orqali muammoga yechim izlaydi.

Tabiatshunoslik fani boshlang'ich sinf o'quvchilariga atrof-muhitni, tabiiy jarayonlarni va ekologik muammolarni tushuntirishda asosiy fanlardan biridir. Bu fan o'quvchilarga tabiat bilan do'stona munosabatda bo'lishni, uni asrash va himoya qilishni o'rgatadi. Tabiatshunoslik darslari orqali o'quvchilar hayotga, tabiatga nisbatan qiziqish uyg'otadi va shuningdek, ilmiy tafakkur rivojlanadi. Shuningdek, boshlang'ich ta'limda tabiatshunoslikni o'qitishda psixologik yondashuvlar ham muhimdir. O'quvchilarning yoshiga mos metodlar, materiallar va metodik yondashuvlar tanlanishi kerak.

Xulosa o'rnida shuni aytishimiz joizki, boshlang'ich sinflarda asosan tabiatshunoslik fanining maqsadi va uning yo'nalishlarini o'rgatish juda muhim hisoblanadi chunki tabiatshunoslik fani orqali o'quvchilarga tabiat atrof-muhitni

asrash uning himoya qilish tabiiy boyliklarimizni yerosti yo'l yer usti boyliklarimizni o'rgatish va tabiatdan foydalanish o'simliklarga va hayvonot dunyosiga zarar yetkazmay o'tkazmaslikni o'rgatish lozim. Bunda asosan o'qituvchilarning o'rni juda katta hisoblanadi chunki tabiiyshunoslik fani orqali o'qituvchilar o'quvchilarga tabiatdagi hodisalar haqida tushunchalarni shakllantiradilar va bilim hamda beradilar usha bilim va ko'nmalarni o'quvchilar amalda sinab ko'rishi maqsadga muvofiq hisoblanadi. Asosan o'quvchilarga boshlang'ich sinfdan ekologik muammolar atrof-muhitni asrashni hayvonot dunyosiga o'simlik dunyosiga zarar yetkazmaslikni o'rgatish o'rgatish maqsadga muvofiq hisoblanadi. Chunki bunday narsalarni o'rgatsak ular o'sha narsalarga rioya qiladilar va ekologik muammolar kelib chiqishi kamayib boshlaydi.

Boshlang'ich sinfdan tabiatshunoslik fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish bu fanni jonlantiradi, o'quvchini dars markaziga olib chiqadi. Bu metodika orqali o'quvchilar nafaqat bilim oladi, balki hayotda foydali bo'lgan ko'nikmalarni ham egallaydi. O'qituvchidan esa doimiy yangilanish, texnologik savodxonlik va ijodiy yondashuv talab etiladi.

Ta'lim jarayonida interaktiv metodlar, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va metodik yondashuvlar samarali qo'llanilganda, o'quvchilar tabiatni chuqurroq anglashadi va uning muhofazasi bo'yicha mas'uliyatni his qilishadi. Shu bilan birga, o'qituvchilarning malakasi va pedagogik mahorati ham samarali ta'lim uchun asosiy omil hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdujabborova, N. (2020). Boshlang'ich ta'limda tabiatshunoslikni o'qitish metodikasi. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
2. Davlatov, D. (2018). Boshlang'ich ta'limda interaktiv metodlarni qo'llash. Tashkent: Sharq.
3. Xudoyberganova, M. (2019). Tabiatshunoslikni o'qitishda innovatsion yondashuvlar. Ta'lim va ilm: nazariya va amaliyot, 2(34), 75-81.
4. Yusupov, S. (2021). O'qitishda zamonaviy texnologiyalar va metodlar. Toshkent: Fan
5. X.M. Pulatova, D. M. Sultonova, Z.N. Mamarajabova "Tabiatshunoslikni o'qitish metodikasi" Toshkent - 2014.
6. M.I.Nuriddinov "Tabiatshunoslikni o'qitish metodikasi " Toshkent - 2005.
7. A. Bahramov, Sh. Sharipov, M. Nabiyeva " Tabiatshunoslik" Toshkent - 2020.

BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI

Qulmamatov Sindorqul Ibragimovich

GDPI "Boshlang'ich ta'lim metodikasi" kafedrası dotsenti, p.f.n.

Annotatsiya. Mazkur maqolada boshlang'ich sinf matematika darslarida interfaol metodlardan foydalanishning pedagogik ahamiyati, ularning o'quvchilar bilimini oshirishdagi roli va samaradorligi tahlil qilinadi. Interfaol metodlarning o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish, dars jarayonida faolligini oshirish

	TALABALARNING TARIXIY DUNYOQARASHNI RIVOJLANTIRISHDA MA'NAIY- AXLOQIY QIYOFANI O'RNI	
2-SHO'BA. BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINI TAYYORLASHGA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR		
1	R.G.Safarova. BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING KOGNITIV FAOLLIGINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATISON PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING AHAMIYATI	143
2	Abrorxonova Kamolaxon Abrorxon qizi. BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINI TAYYORLASHDA "4+2" TARTIBIDAGI AMALIYOTNING AHAMIYATI	147
3	Saydazimova Durdona Xabibullayevna. Yaxyaxonova Muazzamxon Abrorxon qizi. RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIGA INGLIZ TILI FANINI O'QITISHNING NAZARIY ASOSLARI	150
4	Ergashev Rustam Nadjimovich. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHISINI TA'LIM JARAYONINI INTEGRATSIYALASH ISHLARIIGA TAYYORLASH	154
5	Asatulloyev Abrorxon, G'olibova Shaxlo Usmonjon qizi BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING MA'NAVIY RIVOJLANISH JARAYONIGA MEDIA TA'SIRNING IJOBIY VA SALBIY OMILLARI	158
6	Toshpulatova Ma'mura Ismoilovna. Axmedova Sayyora Furkatovna. BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARI FAZOVIIY TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	162
7	Elmuratova Dilrabo Muhammadovna. BOSHLANG'ICH SINFLARDA "TABIATSHUNOSLIK" DARSLARINI TASHKIL ETISHDA SAMARALI METODLAR	165
8	Qulmamatov Sindorqul Ibragimovich. BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI	169
9	S.I.Qulmamatov. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARIDA ALGEBRA ELEMENTLARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	172
10	Qulmamatov Sindorqul Ibragimovich. Yarbekova Yulduz Bahromjon qizi. BOSHLANG'ICH SINFLARDA KONFLIKTLARNI PEDAGOGIK KORREKSIYA VOSITASIDA BARTARAF ETISH	176
11	Kurbanov Baxrom. UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA TEXNOLOGIYA FANINI O'QITISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI	178
12	Berdibekova Feruza Abdumannob qizi. Choriyea Dilnura Zokir qizi. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINI ZAMONAVIY YONDASHUVLAR ASOSIDA TAYYORLASH	182
13	Misirova Nodira Tovbayevna. BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA TABIIY-ILMIY SAVODXONLIK ASOSIDA TADQIQOTCHILIK KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH	184
14	Misirova Nodira Tavbayevna, Gadayeva Tamara Narzullayevna, O'rishova Xayriniso Muhammadali qizi. BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA EKOLOGIK TARBIYANI SHAKLLANTIRISHDA DIDAKTIK O'YINLARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.	188
15	Misirova Nodira Tovbayevna, Xursanova Mohinur Abdujabbor qizi.	192

**“UZLUKSIZ TA’LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

Bosishga ruxsat etildi. 04.06.2026 y.
Qog`oz bichimi 60x84 1/16.
Times New Roman garniturasida terildi.
Ofset uslubida oq qog`ozda chop etildi.
Nashriyot hisob tabog`i 54. 5, Adadi 100. Buyurtma № 71
Bahosi kelishuv asosida

“BROK CLASS SERVIS” MChJ bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahar Zargarlik ko'chasi, Segizbayeva 10a.